

Jarosław Jurga

Środki trwałe w jednostkach sektora finansów publicznych

(z suplementem elektronicznym)

Stan prawny: 1 sierpnia 2023 r.

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
Gdańsk 2023

Spis treści

Ważniejsze skróty użyte w książce.....	9
WSTĘP	11
Rozdział 1	
Środki trwałe w jednostkach sektora finansów publicznych	13
1.1. Pojęcie aktywów, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	13
1.2. Warunki ujmowania środków trwałych w ewidencji	14
1.3. Postać środków trwałych.....	16
1.4. Okres użyteczności środka trwałego w jednostce.....	17
1.5. Kompletność i zdatność środka trwałego.....	19
1.6. Przeznaczenie środka trwałego na potrzeby jednostki	22
Rozdział 2	
Regulacje wewnętrzne dotyczące środków trwałych	25
2.1. Polityka rachunkowości.....	25
2.1.1. Wycena środków trwałych	28
2.1.2. Uproszczenia w ewidencji środków trwałych	31
2.1.3. Konta stosowane do ewidencji środków trwałych.....	35
2.1.4. Zasady amortyzacji środków trwałych	38
2.1.5. Wartość graniczna odłączanego dodatkowego wyposażenia i części peryferyjnych.....	40
2.2. Instrukcja inwentaryzacyjna	42
2.2.1. Określenie terenu strzeżonego.....	44
2.2.2. Częstotliwość inwentaryzacji środków trwałych.....	44
2.2.3. Dokumentacja inwentaryzacji środków trwałych.....	46
2.2.4. Inwentaryzacja obcych środków trwałych	62
2.2.5. Rozliczenie i ewidencja różnic inwentaryzacyjnych środków trwałych	63
2.3. Instrukcja w zakresie odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie	64
2.3.1. Odpowiedzialność materialna pracownika za powierzone środki trwałe.....	68
2.3.2. Wspólna odpowiedzialność materialna pracowników	71
Rozdział 3	
Ujmowanie środków trwałych – wycena i ewidencja.....	73

3.1. Sposób ustalenia wartości początkowej środków trwałych.....	73
3.1.1. Zakup kompletnych środków trwałych.....	75
3.1.2. Zakup usług w celu budowy środka trwałego.....	76
3.1.3. Nieodpłatne otrzymanie i darowizna środka trwałego.....	78
3.1.4. Ujawnienie środka trwałego.....	79
3.2. Zasady ustalania kosztu wytworzenia środka trwałego siłami własnymi i obcymi	80
3.3. Moment rozpoczęcia i zakończenia budowy środka trwałego warunkujący okres ponoszenia nakładów na środki trwałe w budowie.....	81
3.4. Środki trwałe stanowiące pierwsze wyposażenie obiektów budowlanych.....	82
3.4.1. Specyfika środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie.....	83
3.4.2. Klasyfikacja nakładów na pierwsze wyposażenie	83
3.5. Rozliczanie kosztów bezpośrednio i pośrednio związanych z nabyciem środka trwałego	84
3.6. Dokumentowanie operacji gospodarczych związanych z nabyciem środka trwałego.....	85
3.7. Tworzenie obiektu inwentarzowego środka trwałego	89
3.8. Zasady ujmowania środków trwałych w ewidencji bilansowej.....	92
3.8.1. Ewidencja gotowych środków trwałych.....	96
3.8.2. Ewidencja nakładów inwestycyjnych.....	97
3.8.3. Rozliczenie nakładów inwestycyjnych na pozostałe środki trwałe	98
3.8.4. Ewidencja umorzenia środków trwałych.....	99
3.8.5. Ewidencja zbycia i likwidacji środków trwałych	100
3.8.6. Pozabilansowa ewidencja środków trwałych	106
3.9. Klasyfikacja budżetowa wydatków na zakup środków trwałych.....	107

Rozdział 4

Nakłady na środki trwałe	111
4.1. Remonty środków trwałych – zakres prac i klasyfikacja	111
4.2. Przeglądy środków trwałych	112
4.3. Konserwacja środków trwałych	113
4.4. Ulepszenie środka trwałego.....	114
4.5. Ulepszenie w obcym środku trwałym	117
4.6. Ewidencja i klasyfikacja nakładów na środki trwałe	118
4.6.1. Ewidencja ulepszeń w środkach trwałych	119
4.6.2. Ewidencja wydatków bieżących ponoszonych na środki trwałe.....	120
4.6.3. Klasyfikacja budżetowa nakładów na środki trwałe.....	121
4.7. Zmiany w obiekcie środka trwałego.....	122
4.7.1. Ewidencja odłączenia części środka trwałego.....	123
4.7.2. Ewidencja przełączenia części środka trwałego.....	124

Rozdział 5

Amortyzacja środków trwałych	125
5.1. Wartość środka trwałego podlegająca amortyzacji	125
5.2. Jednorazowy odpis amortyzacyjny.....	126
5.3. Metody i stawki amortyzacji środków trwałych.....	128
5.4. Okres amortyzacji środków trwałych	129

5.5. Amortyzacja ulepszenia środków trwałych – wznowienie odpisów amortyzacyjnych	129
5.6. Zaprzestanie naliczania amortyzacji środka trwałego	130
5.7. Przykłady amortyzacji środków trwałych umarżanych w czasie	130

Rozdział 6

Zbycie środków trwałych w jednostkach sektora finansów publicznych..... 135

6.1. Podstawy prawne gospodarowania mieniem w państwowych jednostkach budżetowych.....	135
6.2. Podstawy prawne gospodarowania mieniem w samorządowych jednostkach budżetowych.....	136
6.3. Procedura likwidacji środków trwałych	137
6.3.1. Hierarchia sposobów gospodarowania składnikami mienia ruchomego ...	137
6.3.2. Ustalanie wartości składników mienia ruchomego	138
6.3.3. Ogólne zasady gospodarowania składnikami mienia ruchomego	138
6.3.4. Sprzedaż mienia ruchomego pracownikowi z pominięciem trybu konkursowego	139
6.3.5. Odstępstwa w kolejności gospodarowania składnikami mienia ruchomego	141
6.3.6. Zgłoszenie sposobu gospodarowania Prezesowi Prokuraturii Generalnej.....	142
6.4. Zbycie środków trwałych	143
6.4.1. Sprzedaż, dzierżawa.....	143
6.4.2. Nieodpłatne przekazanie.....	147
6.4.3. Darowizna.....	147
6.4.4. Użyczenie	149
6.4.5. Likwidacja.....	151
6.5. Klasyfikacja dochodów i wydatków związanych z likwidacją mienia ruchomego	152

Rozdział 7

Inwentaryzacja środków trwałych 153

7.1. Częstotliwość inwentaryzacji środków trwałych	153
7.2. Metody inwentaryzacji środków trwałych	154
7.3. Inwentaryzacja obcych środków trwałych	156

Rozdział 8

Zagadnienia problemowe w obszarze środków trwałych..... 157

8.1. Ujmowanie nakładów na rozbudowę budynku, którego przeznaczenie zostanie zmienione po ulepszeniu	157
8.2. Ujmowanie w ewidencji dodatkowego wyposażenia (np. dodatkowy monitor w zestawie komputerowym, przyczepka samochodowa)	159
8.3. Czy należy prowadzić w powiecie (samorząd terytorialny) ewidencję pozabilansową dla środków trwałych Skarbu Państwa, którymi z mocy ustawy o gospodarce nieruchomościami gospodaruje powiat.....	160
8.4. Ustalanie wartości początkowej nowo zakupionego zestawu sprzętu składającego się z różnych elementów.....	160

8.5. Jak wycenić i ująć w ewidencji ujawniony środek trwały.....	161
8.6. Czy zakup tablicy informacyjnej dla środka trwałego współfinansowanego ze środków unijnych zwiększy wartość środka trwałego.....	162
8.7. Czy zakup i wymiana lamp w pomieszczeniach biurowych na lampy led to ulepszenie czy remont	163
8.8. Jaką metodą przeprowadzić inwentaryzację dróg i mostów.....	164
8.9. Jaką metodą przeprowadzić inwentaryzację systemu kamer miejskiego monitoringu	165
Spis schematów.....	167
Spis tabel.....	168
Spis wzorów	168
Wykaz przywołanych aktów prawnych	169